

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ἀρθρ. 1έ.

Ο ΕΛΕΦΑΣ.

(Συνέχ. ἀπ. Σελ. 117 Ἀριθμ. 16)

· Η Θήρα τοῦ ἄγρίου Ἐλέφαντος ἀρκετὰ περίεργος οὖσα,
χρήζει ἴδιαιτέρας προσοχῆς. Εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰν.
δίας συλλαμβάνουσιν αὐτὸν διὰ τῶν ἰκανῶς ἐπὶ τούτω
γυμνασμένων Κουμκή, ἦτοι Θηλείων ἐλεφάντων. — Ἀφοῦ
οἱ κυνηγοὶ γνωρίσωσι τὸ μέρος εἰς τὸ ὄποῖον βόσκεται ὁ ἄ-
γριος Ἐλέφας, φέρουσι πρὸς αὐτὸν τὸ ἐσπέρας τέσσαρας
ἐκ τῶν ρήθεντων Ἐλεφάντων. Τρεῖς ἐξ αὐτῶν, μεκρόν τε
ἀπέχοντες ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, πλησιάζουσι μὲ προφύλαξιν εἰς
τὸν Ἐλέφαντα, τρώγοντες καὶ οὗτοι καθ' ὅσον προχω-
ρουσιν εἰς τὰ ἔμπροσθεν. Οἱ Ἐλέφας παρατηρῶν τοὺς
ἡμέρους ἐλέφαντας ἐρχομένους, ἐνίστε μὲν διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν
δυσχρέσκειάν του, τύπτει τὴν γῆν διὰ τῆς προβοσκίδος του,
καὶ κάμνει χρότον τινὰ. διὰ τὸ ὄποῖον καὶ εἶναι ἀνάγκη
νὰ μακρυνθῶσιν ἐκεῖνοι· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως τοὺς ἀφί-
νει νὰ πλησιάζωσι, καὶ πολλάκις μάλιστα προχωρεῖ καὶ
ὁ ἕδιος πρὸς αὐτούς. Τότε δὲ οἱ ἥμεροι ἐλέφαντες περι-
κυκλοῦντες τὸ σῶμά του, παίζουσι μὲ αὐτὸν, καὶ ἐκτείνου-
σιν ἐλαφρῶς τὰς προβοσκίδας των περὶ τὸν λαιμόν του.
Ἐκεῖνος δὲ μὴν ὑποπτευόμενος οὐδένα κίνδυνον, ἀρχίζει
νὰ συμπαίζῃ μετ' αὐτῶν καὶ νὰ τοὺς κολακεύῃ διὰ τῆς
προβοσκίδος του. Ἐν τούτοις δὲ φέροντες καὶ τὸν τέταρ-
τον Ἐλέφαντα οἱ κυνηγοὶ, ἔρπουσιν ὑπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἄ-
γρίου Ἐλέφαντος, καὶ περιπλέκουσι τὰ ὅπισθεν σκέλη αὐ-
τοῦ μὲ λεπτόν τι σχοινίον. Ἀν ὁ Ἐλέφας δὲν ἔννοήσῃ
τὸ πρᾶγμα, οἱ κυνηγοὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ περιτυλίσσωσι
τὰ σκέλη του μὲ ἵσχυράτα σχοινία, διά τινος ἀγκιστρω-
τῆς ράβδου, κατὰ τὸ σχῆμα 8. Ἀφοῦ δὲ τοιουτορόπως πε-
ριπλέξωσιν ἐξ ἡ ὄκτω τοιαῦτα σχοινία εἰς τὰ σκέλη του,
περῶσι μετὰ ταῦτα χονδρόν τι καὶ μακρὸν σχοινίον ἔως
60 πηχ., ἀνωθεν τῶν ἄλλων σχοινίων ἀκολούθως
δὲ δένουσι καὶ τὰ ἔμπροσθεν σκέλη μ' ἔτερα ἐξ ἡ ὄκτω

σχοινία. Εἰς τὴν ἔργασίαν δὲ ταῦτην ἀπαιτοῦνται περίπου εἴκοσι λεπτὰ, καθ' ἡ καὶ φυλάσσεται ἄκρα σιωπή. Μετὰ ταῦτα δὲ οἱ μὲν κυνηγοὶ ἀπέρχονται μετὰ τῶν ἡμέρων ἐλεφάντων, ὁ δ' ἄγριος Ἐλέφας βλέπων αὐτοὺς ἀπομακρύνεται, προσπαθεῖ νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ· παρατηρῶν δῆμως ὅτι τὰ σκέλη του εἶναι δεδεμένα, καὶ αἰσθανόμενος τὸν κίνδυνόν του, σύρεται βραδέως εἰς τὸ πλησίον δάσος. Οἱ δὲ κυνηγοὶ ἀναβάντες ἐπὶ ἡμέρων ἐλεφάντων, τὸν ἀκολουθοῦσι, μέχρις οὗ, εύροντες δυνατόν τι δένδρον, νὰ τὸν περιτύλιξωσιν εἰς αὐτὸ διὰ τοῦ μακροῦ σχοινίου τὸ ὅποιον κρατοῦσιν. Ἐμποδιζόμενος δὲ οὗτω νὰ προχωρήσῃ, γίνεται μανιώδης, ἀπὸ τὴν ὑπερβολικήν του λύσσαν ῥίπτεται εἰς τὴν γῆν, (τὴν ὅποιαν καὶ ἀνασκάπτει διὰ τῶν ὁδόντων του) καὶ ἀγωνίζεται παντοιοτρόπως νὰ διαρρήξῃ τὰ δεσμά του· βρυχᾶται δὲ καὶ πολλὰ δυνατὰ, καὶ οὕτε οἱ κυνηγοὶ οὕτε οἱ ἡμεροὶ Ἐλέφαντες τολμῶσι νὰ πλησιάσωσι πρὸς αὐτόν. Ἀφοῦ δὲ καταπραῦνθῇ ὄλιγον, οἱ Κομκή φέρονται πάλιν πλησίον του, μετὰ τῶν ὅποιων καὶ δένεται διὰ νέων σχοινίων. Τότε δὲ πλησιάζοντες εἰς αὐτὸν οἱ κυνηγοὶ τὸν προσφέρουσι τροφὴν, ἐνῷ οἱ ἡμεροὶ Ἐλέφαντες συμπαίζουσι μετ' αὐτοῖ. Ἀκολούθως δὲ τὸν ἀφίνουσι δεδεμένον μόνον μεθ' ἐνὸς σχοινίου ἀρκετοὺς μῆνας. Οὕτω δὲ συνειδίζοντες αὐτὸν εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν του, εὔκόλως τὸν σύρουσιν ἔπειτα διὰ τῆς βοηθείας τῶν ἡμέρων, ὅπου θέλουσιν,

‘Ο τρόπος τοῦ συλλαμβάνειν ἀγέλην ἀγρίων Ἐλεφάντων εἶναι πολὺ διάφορος τοῦ ἀνωτέρω.

‘Οταν οἱ κυνηγοὶ ἀνακαλύψωσι τὴν ἀγέλην τῶν Ἐλεφάντων, ἦτις γενικῶς συνίσταται ἐκ τεσσαράκοντα μέχρις ἑκατὸν, εἶναι ἀνάγκη νὰ συναχθῶσιν ἐως πεντακόσιοι ἄνθρωποι διὰ νὰ τὴν περιεκυλώσωσι. Μὲ πῦρ καὶ μὲ κρότους καταδιώκοντες τοὺς Ἐλέφαντας, ἐπιτυγχάνουσιν, ἐντὸς ἡμέρων τεινῶν, νὰ τοὺς φέρωσιν εἰς τὸ λεγόμενον Κέδδα, ἦτοι τὸν προσδιωρισμένον διὰ τὴν σύλληψιν αὐτῶν τόπον. Σύγκειται δὲ οὗτος ἐκ τριῶν περιφραγμάτων, ατινα συσχετίζονται μόνον διὰ στενῶν τεινῶν ἀνοιγμάτων ἦ-

Θυρῶν, καὶ τὸ ἐν εἴναι μικρότερον τοῦ ἄλλου, κατ' ὅσῳ προβαίνουσιν εἰς τὰ ἐν δον. "Οταν οἱ Ἐλέφαντες φθάσουσιν εἰς τὸ πρῶτον περίφραγμα (εἰς τὸ ὅποῖον ἐπίτηδες ἔχουσιν ἔρριμμένους κλάδους δένδρων διὰ νὰ φαίνηται ὡς ἀκηθὲς δάσος) δοκιμάζουσι μεγάλην δυσκολίαν, μέχρις οὗ νὰ τοὺς κάμωσι νὰ εἰσέλθωσι, διότι ὁ ὀδηγὸς αὐτῶν ὑποπτευόμενος παγίδα τινὰ, δὲν τολμᾷ νὰ προχωρήσῃ Ἀφοῦ δύμως εἰσέλθῃ οὗτος, ἀμέσως τὸν ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ ἄλλοι. Διὰ τοῦ πυρὸς πάλιν καὶ τῶν χρότων τοὺς ἐμβιβάζουσιν εἰς τὸ δεύτερον περίφραγμα, καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου εἰς τὸ τρίτον (τὸ μικρότερον). Εμπεικλεισμέναιδοῦτως οἱ Ἐλέφαντες καὶ μὴ βλέποντες ἐλπίδα σωτηρίας, φαίνονται ὡς δλῶς διόλου ἀπηλπισμένοι· διὸ καὶ βρυχῶνται πολλὰ δυνάτα, καὶ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς αὐτῶν μανίας προχωροῦσιν εἰς τοὺς φραγμοὺς διὰ νὰ τοὺς ρίψωσι κάτω διὰ τῶν προβοσκίδων των. Εκποδίζονται δύμως εἰς τοῦτο ἀπὸ τὸ πῦρ καὶ τὰς θριαμβευτικὰς φωνὰς τῶν Ἐλεφάντων. Ἀκολούθως δὲ περιγεμίζουσι τὸ περίφραγμα τοῦτο μὲν δῶρο, διὰ τοῦ ὅποίου οἱ Ἐλέφαντες καταπαύουσι τὴν δίφαντων, καὶ δροσίζονται, χύνοντες αὐτὸς εἰς δλα τὰ μέρη τοῦ σώματός των διὰ τῶν προβοσκίδων των. — Μὲ τὸν τρόπον δὲ τοῦτον οἱ Ἐλέφαντες μένουσιν ὀλίγας τινὰς ἡμέρας ἐντὸς τοῦ περιφράγματος δπου καὶ τρέφονται τακτικῶς πλὴν μὲ φειδωλίαν· ἀκολούθως δὲ οἱ κυνηγοὶ φέρουσιν ἴδιαιτέρως ἔκαστον ἐξ αὐτῶν εἰς στενόν τι περίφραγμα. δπου καὶ τὸν καταδαμάζουσι τελευταῖον κατὰ τὸν ὅποῖον μεταχειρίζονται τρόπον εἰς τὴν θήραν τοῦ ἐνὸς Ἐλέφαντος.

Περὶ τῆς ἀγγινοίας. τῆς δυνάμεως, τῆς αἰσθητικότητοςκτλ. τοῦ Ἐλέφαντος ὑπάρχουσιν ἀπειρον πλῆθος ἀνεκδότων, ἐξ ὧν ἀναφέρομεν ὀλίγα τινὰ ἐνταῦθα, παραπέμποντες τὸν Ἀναγνώστην μας εἰς πλατυτέρας θεωρίας.

— Ο Ἐλέφας τῶν Βαρσαλλιῶν. Ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ'. βασιλέως τῆς Γαλλίας, ὑπῆρχεν εἰς τὸ κτηνοτροφεῖον τῶν Βαρσαλλιῶν θῆλυς τις Ἐλέφας, οὗτινος τὸ σκέλετρον διατάζεται τὰ νῦν εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Μου-

σεῖον τῆς Φυσικῆς Ἰστορίας. Κατήγετο δὲ ἐκ τῆς Κογ-
γῶ, καὶ ἐστάλη δῶρον εἰς τὸ Λουδοβίκον παρὰ τοῦ βα-
σιλέως τῆς Πορτογαλλίας, τὸ 1668. Ἡτο δὲ τεσσάρων
ἔτῶν ὅτε ἐφέρθη εἰς τὴν Γαλλίαν, ἔχων ὄψος ἔξι καὶ ἡμίσεος
ποδὸς καὶ ἀπέθανε τὸ 1681, ὅτε καὶ ἡ διαφορὰ τῆς αὐξήσε-
ως αὐτοῦ ἦτο μόλις μία σπιθαμή. — Οὐέλεφας οὗτος καὶ
ἐκάστην ἔτρωγεν ὄγδοήκοντα λίτρας ἄρτου, καὶ ἔπινε 12
μέτρα ὕδατος, παρεκτὸς τῶν χόρτων καὶ τῶν ὅσα τὸν ἐδί-
δοντο παρὰ τῶν ἄλλων. Τὰ πρῶτα ὄκτω ἔτη ἐπλαγίαζε
καὶ γέγειρετο εὔκόλως, ἀλλ' ἀκολούθως ἐπειδὴν αἱ δυνάμεις
του ἐσμικρύνθησαν, δὲν ἐπλαγίαζε πλέον, ἀλλ' ἐκοιμᾶ-
το ὅρθιος, ἐπερειδόμενος εἰς τὸν τοῖχον, καὶ βάλλων τοὺς
δύο μεγάλους ὄδόντας του εἰς δύο τρύπας τὰς ὅποιας εἶχε
κάμειν εἰς λίθον τινά. Ἀν δὲ κατὰ τύχην ἐπλαγίαζεν
ἡ ἔπιπτεν, ἥτον ἀνάγκη νὰ τὸν σηκώσωσιν ἐκ τῆς στέγης
διὰ μηχανῶν. — Τὸ ζεῦν τοῦτο ἐφαίνετο πρὸ πάντων ὅτι
ἐγνώριζε τοὺς ὅστοι τὸν ἐπερίπαιζον, καὶ τοὺς ἔξεδικεῖτο
ὅταν εὕρισκε τὴν εὐκαιρίαν. Θέλων τις νὰ τὸν πειράξῃ,
ὑπεκρίνετο πολλάκις ὅτι τὸν ἔρριπτε κατι τι, ἀλλ' οὐέλεφας
ἔξαπλώσας αὐτὸν κατὰ τῆς γῆς διὰ τῆς προβοσκίδος του,
συνέτριψε τὰ πλευρά του, καὶ διὰ τῶν ποδῶν του ἐθλασε
μίαν κυνήμην του — Ζωγράφος τις ἤθελε νὰ τὸν σχεδιάσῃ
εἰς παράδοξόν τινα στάσιν, ἥτοι νὰ ἔχῃ τὴν προβοσκίδα
του εἰς τὰ ἄνω, καὶ ἀνοικτὸν τοῦ στόμα, διὰ τὸ ὅποῖον καὶ
ὁ ὑπηρέτης αὐτοῦ, διὸ νὰ τὸν κάμη νὰ μένῃ εἰς τὴν Θέσιν
ταύτην, ὑπεκρίνετο ὅτι ἤθελε νὰ ρίψῃ χαρποὺς εἰς τὸ στό-
μα του, ἀλλ' οὐέλεφας χάσας διόλου τὴν ὑπομονὴν, καὶ
βλέπων ὅτι ὁ ὑπηρέτης δὲν ἐπταίε, λαβὼν μὲ τὴν προβο-
σκίδα του μεγάλην ποσότητα ὕδατος, τὸ ἔρριψεν εἰς τὸν
ζωγράφον, καὶ διέφερεν οὗτω τὸ χαρτίον ἀπὸ τοῦ ὅποι-
ου ἐσχεδίαζεν.

Οι οὐέλεφαντες λέγεται ὅτι εἰναι πολλὰ εὐαίσθητοι εἰς
τὴν Μουσικήν. Ο Σουετώνιος καὶ ὁ Πλούταρχος ἀναφέ-
ρουσιν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Δομιτιανὸς εἶχε πολλοὺς οὐέλεφα-
ντας διδασκομένους νὰ χορεύωσι κατὰ τὸν ἥχον τῆς μουσι-

κῆς καὶ ὅτι εἰς ὁ δυσμαθέστερος ἐξ αὐτῶν κακολογούμενος πάντοτε, καὶ παιδευόμενος πολλάκις, ἐφάνη τὴν νύκτα ὅτι ἐμελέτα ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ μαθήματά του.

—Πρὸ χρόνων τινῶν ἔκαυαν ἐν Παρισίοις περίεργά τινα πειράματα περὶ τῆς αἰσθητικότητος τοῦ Ἐλέφαντος εἰς τὴν Μουσικήν. Μουσικοί τινες ἐβάλθησαν νὰ παίξωσιν εἰς δωμάτιόν τι ἄνωθεν τοῦ αέρους ἐνθα οἱ Ἐλέφαντες ἐφυλάσσοντο. Ἀκρα σιωπὴ διετηρεῖτο καὶ διάφορα φαγητὰ ἐβάλθησαν εἰς αὐτοὺς, μάλιστα ἐκ τῶν ὅσα ἡγάπων καθ' ὑπερβολήν. Ἀμέσως ὅτε ἡ Μουσικὴ ἐπληξε τὰ ὄτα των, οἱ Ἐλέφαντες ἥρησαν τὸ φαγητόν των καὶ ἐστρεψάν μετ' ἐκπλήξεως τὴν προσοχήν των διὰ νὰ ἔδωσι πόθεν ἐξήρχοντο αἱ φωναί. Βλέποντες δῆμας τοσούτους θεατὰς συνηγμένους εἰς τὸ δωμάτιον, ἐταράχθησαν μεγάλως, διότι ὑπωπτεύθησαν διὰ τὴν ζωήν των. Ἀλλ' ἡ Μουσικὴ ὑπερενίκησε τοὺς φόβους των, καὶ ἤρχισαν ἦδη νὰ λαμβάνωσι διαφόρους κινήσεις κατὰ τοὺς διαφόρους ἥχους τῆς Μουσικῆς. Πραῦς καὶ μαλακὸς ἥχος τοὺς ἐμαλάκονε καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τρυφερὰς κινήσεις. Φαιδρὸς καὶ ζωρὸς ἥχος τοὺς ἐκίνει, μάλιστα δὲ τὸν θῆλυν, εἰς μεγάλην διερεθιστικήν αἰσθητικότητα. Ἀλλαι ποικιλίαι τῆς μουσικῆς ἀπετέλουν συμφώνους μεταβολὰς εἰς τὰς κινήσεις τῶν Ἐλεφάντων.

—Μερικοί ἐκ τῶν Ἰνδῶν πιστεύοντες εἰς τὴν μετεμψύχωσιν, δοξάζουσιν ὅτι τοσοῦτον μεγαλοπρεπὲς σῶμα ὡς τὸ τοῦ Ἐλέφαντος, πρέπει νὰ ἐμπεριέχῃ τὴν ψυχὴν μεγάλου τινὸς ἀνδρὸς ἢ βασιλέως. Εἰς πολλὰς ἀνατολικὰς χώρας, οἱ λευκοὶ κυρίως Ἐλέφαντες θεωροῦνται ὡς αἱ ζῷσαι ψυχαὶ τῶν Ἰνδῶν αὐτοκρατόρων. Ἐκαστον ἐκ τῶν ζώων τούτων ἔχει ἴδιαίτερον παλάτιον, ἀρκετὸν ἀριθμὸν ὑπηρετῶν, καὶ μεγαλοπρεπῆ ἐπιβλήματα· τρώγει ἐκ χρυσῶν ἀγγείων, καὶ τρέφεται μὲ τὰ καλῆτερα φαγητά. Εἰναι δὲ ἐλεύθερος καὶ ἀπὸ πᾶν εἰδος ἐργασίας. Εἰς μόνον δὲ τὸν αὐτοκράτορα γονατίζουσι, καὶ ὁ χαιρετισμὸς αὐτῶν ἀνταποδίδεται παρὰ τοῦ Μονάρχου. Ὅταν δ' ὁ βασιλεὺς τοῦ

Περγοῦ ἔξερχεται εἰς περίπατον. τέσσαρες λευκοὶ Ἐλέφαν-
τες λαμπρῶς κεκοσμημένοι μετὰ πολυτίμων λίθων καὶ χρυ-
σίου, προπορεύονται αὐτοῦ, καὶ ὅταν θεωρῇ τὰς κρίσεις,
τέσσαρες Ἐλέφαντες εἶναι παρόντες. Κατὰ πρῶτον
προσφέρουσι τὰς ὑποκλίσεις των, ἐγείροντες τὰς προ-
βοσκίδας των, ἀνοίγοντες τὰ στόματά των, κάμνοντες
τρεῖς διακεκριμένας φωνὰς, καὶ τελευταῖον γονυπεταῦντες.
Ἀκολούθως δὲ φέρονται εἰς τὴν φάτνην των, ἐνθα ἔκαστος
ἔξ αυτῶν τρώγει ἐπὶ χρυσῶν πινακίων. Διὸς δὲ τῆς ἡμέ-
ρας λούονται μετὰ ὕδατος λαμβανομένου δὲ ἀργυροῦ τανός
ἄγγειου· πρὶν δὲ νὰ φάγωσιν τὴν πίωσιν, ἡχοῦσιν αἱ
σάλπιγγες, καὶ σύρονται μετὰ μεγάλης παρατάξεως.

Τὰ στενά μας ὄρια δὲν συγχωροῦσι ν' ἀναφέρωμεν πλειότερα περὶ
τοῦ Ἐλέφαντος.

Η ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΡΑΤΩΝΟΣ.

Οἱ αὐτόχθονες Ἀμερικανοὶ δοξάζουσιν ὅτι ἀπαντά τὰ
δημιουργήματα ἔχουσι φυχὰς, οὐχὶ μόνεν οἱ ἄνδρες καὶ
αἱ γυναικεῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ κτήνη, τὰ φυτὰ, καὶ τὰ ἄψυχα
ἀκόμη πράγματα, ὡς ξύλα καὶ λίθοι. Πιστεύουσι δ' ἀκό-
μη τὸ αὐτὸν καὶ περὶ τῶν τεχνιτῶν ἔργων. ὡς περὶ τῶν
μαχαιρίων, τῶν πλοίων καὶ τῶν κατόπτρων, καὶ ὅτι, φειρο-
μένων τῶν πραγμάτων τούτων, αἱ ψυχαί των ἀπέρχονται
εἰς ἔτερον κόσμον, κατοικούμενον παρὰ τῶν πνευμάτων τῶν
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ θέτουσι πάντοτε
πλησίον τοῦ ἀποθνήσκοντος φίλου τῶν τόξον καὶ βέλη, διὰ
νὰ μεταχειρίζωνται τὰς φυχὰς αὐτῶν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον,
καθὼς μετεχειρίζοντο τὰ ξύλινα αὐτῶν σώματα εἰς τὸν πα-
ρόντα. "Οσον δῆμως ἄλογος φαίνηται τοιαύτη ἴδεα, πολ-
λοὶ καὶ ἐκ τῶν Εὐρωπαίων φιλοσόφων συνέλαβον πολλὰς
ἐπίσης ἀπιθάνους δόξας. Τινὲς ἐκ τῶν Πλατωνικῶν μά-
λιστα πραγματευόμενοι περὶ τοῦ κόσμου τῶν ἴδεων,
μᾶς ἀναφέρουσιν οὐσίας καὶ ὄντα οὐχ ἥττον παράδοξα καὶ
χιμαρικά. Πολλοὶ Ἀριστοτελικοὶ ὡμίλησαν ἐπίσης ἀκα-